

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POSTUL DE CENZURA DEVA.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Cenzurat: IOAN NICULA.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 20 kor. | Negyed évre — — — 5 kor.
 Fél évre — — — 10 " | Egyes szám ára — — — 40 fill.
 Nyilttér soronként 3 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás!

1920. évi január hó 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra. A szerény anyagi körülmények az előállításnak a háboru okozta drágasága dacára is igyekeztünk lapunkat fentartani s a vidéki sajtóra általánosságban is reánehézülő akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába állani. Erőnkhez mérten igyekeztünk megállni helyünket s ebben t. előfizetőink támogatása nagyban segítségünkre volt.

A valódi értelemben vett szabadság, testvériség, egyenlőség diadalra jutásával a szociálmunkás és demokratizmus egyik vívmánya lett a szabadsajtó, melyre e nehéz időkben fontos kötelességek, feladatok várnak.

Mindezeknek teljesítéséhez tisztelettel kérjük a közönség támogatását, hiszen e nélkül nem lennénk képesek lapunkat megjelentetni.

A vidéki hetilapok s így a hunyad-megyeyiek is, az óriási mértékben emelkedett munkabérek és anyagárakra való tekintettel a lapok előfizetési árát 1919. január hó 1-ével kezdődőleg felemelték.

Ugyisint a hirdetési árak is mérsékelten magasabbak lettek.

Tisztelettel kérjük tehát lapunk t. előfizetőit, olvasóit, hogy ezt az ár-emelkedést a mai tényleges viszonyoknak megfelelő kényszerintézkedésnek vegyék, mert őszintén bevalljuk, hogy az utóbbi időkben a fennállott árak mellett csak ráfizetéssel tudtuk lapunkat megjelentetni, remélve, hogy az előállítás eszközei olcsóbbak lesznek, ami — sajnos — nem történt meg.

Közönségünknek hálás köszönetet mondunk az eddigi szíves támogatásért s amidőn reméljük, hogy ez a jóindulatu támogatás a jövőben, az újalakulás nagy és nehéz munkájában sem fog elmaradni, ígérjük, hogy hiven és igazságosan fogjuk a köz s így közös mindnyájunk érdekeit szolgálni, megvédeni.

Előfizetési árak: egész évre 20 K
 félévre 10 "
 negyedévre 5 "

Tisztelettel:

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“
 kiadóhivatala.

Kuszár a szövetségeseihez.

Bukarest, márc. 4.

A „Renasterea Romana“ írja: A magyar kormány a budapesti szövetségi katonai bizottsághoz a következő jegyzéket intézte:

Uraim! A magyar kormány sajnálattal állapítja meg, hogy a külföldi sajtó egy idő óta jobb ügyhöz méltó buzgósággal Magyarországnak szomszédjaival szemben háborus célszavakat tulajdonít. Különösen a négy korosztálynak behívása miatt állítják annak a következtetésnek alaposságát, hogy nagy erőket koncentrálnak, jöllehet, eléggé nyilvánvaló, hogy azért történt ez az intézkedés, mert a hosszú idő óta fegyverben álló katonákat kell felváltani. A kormány és a magyar politikusok több ízben kijelentették, hogy távol állanak minden háborus kaland keresésétől. Magyarországot őszintén áthatja az a szándék, hogy az összes hatalmakkal békében éljen és hogy az összes szomszédjaival mielőbb barátságos összeköttetéseket teremtsen.

Ántántmisszió Budapesten.

Wien, márc. 4. (Damian t. ü. jelentése.)

A napokban érkezik Budapestre Douibert Franciaország követe, aki külön misszióval van megbízva. Vele együtt érkeznek meg Hohler Angolország, Cerutti Olaszország és Grand Emith Amerika részéről. Ez a bizottság a magyar béke aláírása és ratifikálása utánig marad Budapesten.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Várok.

Én, zátonyoktól horzolt, föltört lélek,
 Szegett ígért, én holt vizü árok,
 Én szeretem a nagyokat ígért,
 A kigyulást. Én mindig, mindig várok.

Csodát váró maradtam mégis, mégis.
 Csalogat mindig egy szüz ismeretlen,
 Arcom kigyul, ha közeledő lelkek
 Lépése dobban, szempillája rebben.

Fölcsokolok első illatot, álmod
 Bimbósan szendergő leányszivekből,
 Szeretem az arc első kigyulását,
 Az első csókot minden szerelemből.

S megérezem, merre piheg, ring a mélyben
 A sötétség bölcsőjében a láva,
 Aki forr és akar lenni, születni
 Nagy kitörésre, — bármi jó utána.

Várom időknek első reszketését,
 Kimondatlan hordok forró ígéket,
 Feszül bennem megtenni akarása
 Megdöbbenő, kibírhatalan szépnek...

Oh szeretem a nagyokat ígért,
 A kigyulást. Én mindig, mindig várok,
 Én, zátonyoktól föltört, horzolt lélek,
 Szegett ígért, én holt vizü árok.

Bodor Aladár.

Nagypál István elve.*

Írta: Péczely József.

Ugy nyár vége felé Szanazugon is kidobolta a kisbíró, hogy az apró cselédek: fiukat, leányokat föl kell adni az iskolába. Ellenészetben ennyi, meg annyi korona a birság.

Szokatlan dolog volt ez a faluban. Csóváltgatták is az emberek a süvegeiket:

— Mögin egy új módi!

Eddig úgy volt, hogy az „idősök“ csak akkor kísérgettek föl gyermekeiket az iskolába, ha az idő hűvösre fordult s a kinti munka be volt fejezve. Most meg ezirányban már szüret előtt megpörgette a dobot a kisbíró, pedig a kukorica-törés, répaszedés ideje is ennekutána következett.

Különösen az Egylet zugolódott:

— Mögváltozik már a világ sora egészen. Mindig csak a tanulás, mög a tudományok. Attól ugyan nem lösz boldogabb egy embőr se!

Egy ilyen egyletbeli szópotyogtatás alkalmával Nagypál István közbevetette a maga elvét:

— Eddig egy iskola is ölegendő volt. Mögtette. Most mög három is kevés. Má' a kormány is beállított egyet. Oszt milyen palotát emeltetött!

* Mutatvány a Nagyváradon megjelenő „Magyar Szó“ c. irodalmi, művészeti és társadalmi hetilapból.

— Nem jót nízök ki belüte! — így szól az egyik.

— Én mondom azt! — adta vissza a szót a másik.

— Oda édosgetik a gyerököket, oszt elcsavarintják a fejüket a kormány felé!

— Hászen a kormány sohase törte jóba a fejit!

— No, az igaz.

— Adó lösz abbu' a drága épületbü'!

— Pedig ingyenbe esött, azt tartalmazza a kontraktus!

— Ki köll azt valakinek fizetni!

— Oszt ez az iskola hozta be azt az új módit is, hogy ilyen szorgos időbe beájjanak a gyerökök.

— Mintha a tél nem tönné mög. Köll is a gyerök fejibe annyi tudomány. Nem lösz ott pap egybü se.

— Elég az, ha mögbirkózik a böttivel mög a számmal!

Nagypál István megvetőleg legyintett a kezével:

— A többi az én elvem szerint szömfényvesztés. Csavargatni a beszédöt jobbra, balra. Minden embőr ugyse löhet fiskális! Nem igaz? Az mög, hogy milyen világ van erre, arra...? Öleg baj, hogy a miénk rossz. Ezön fordiccsanak.

Senye Mihály közbeszólt:

— Aszongya az én unokám, a Sandri gye-

Zár alá vették a gabonakészleteket.

A kormányzótanács 98—920. számú rendeletével elrendelte az összes gabonaművek és főzelékfélék zár alá vételét. A rendelet szerint a közhírré tételtől számított 10 nap alatt tartozik mindenki a birtokában vagy őrizetében levő búzát, tengerit, rozsot, zabot, árpát, tatárkát, burgonyát, babot, borsót, lencsét bejelenteni. A zár alá vett készletek feltétlenül kizárólag a kolozsvári közlekedési igazgatóság rendelkezik.

Mentesek az igénybevételtől a következő mennyiségek: termelőknél havonként 1920. évi szeptemberig minden családtagra 20 kg. gabona, illetve 15 kg. liszt, 30 kg. burgonya, 5 kg. hüvelyes és minden hold föld megmunkálására 30 kg. gabona, nem termelőknél 15 kg. gabona vagy 12 kg. liszt, 15 kg. burgonya, 2 kg. hüvelyes. Vetésre: tavaszi búza 100 kg., árpa 80 kg., zab 60 kg., tengeri 20 kg., borsó 100 kg., lencse 75 kg., burgonya 800 kg. holdanként. Állatok részére minden malacnak 1920. évi szeptember 1-ig árpa 50 kg., tengeri 50 kg., hizó részére 200 kg. tengeri, minden igásló részére naponként 2 kg. tengeri vagy korpa 2 kg.

Az igénybevett terményekért a következő összegeket fogják fizetni mázsánként: buza 200 K, árpa 180 K, zab 150 K, tengeri 120 K, hibás tengeri 80 K, bab 300 K, borsó 250 K, lencse 400 K, burgonya 45 K. A tengeri ára február 1-től kezdve 5 K-val, a burgonyáé 2 K-val emelkedik.

Azok, akik tavaszi búzájukat önként beszállítják, métermázsánként 100 K prémiumban részesülnek.

Hétről-hétre.

Az illem.

A „miillik“-ről s a „minemillik“-ről ahoz értő és ahoz nem értő írók köteteket írtak már össze, de azért még ma is akadnak emberek, akik az illem legelemibb szabályaival sincsenek tisztában. Előfordult Szászvároson a „Transsylvania“-ban rendezett farsangi multságok többjén, hogy táncoló ifjak a bálte-

remben táncszünetek alatti sétáláskor cigarettára gyújtottak s vidáman füstölve sétáltatták karonfogott hölgyeiket. Sőt, előfordult, hogy egy ilyen urfi a wanstepet szájában cigarettával járta el, veszélyeztetve a hölgyek szemét s ruháit. Eltekintve attól, hogy bál- és tánctermekben a dohányzás egészségügyi és tűzrendészeti szempontból tiltva van, a jó izléssel ellenkezik az, hogy dohányfüstöt fújunk a hölgyek arcába. Az amerikai cowboyok (tehénhajcsárok) baar-beli multságain talán megengedhető, sőt divatos lehet az ilyen dohányzás, de nálunk, Európában semmiféle etikett-szabály még nem írja elő ezt. Elvégre bármennyire is haladjon előre a világ, — a francia négyest sohasem fogják pipázva eljáráni — még Szászvároson sem. A hölgyek pedig okosan teszik, ha a bálteremben cigarettázó lovagjaikat egy bájos mosoly kíséretében a terem közepén hagyják.

A drágaság.

Erről is már kötetekre menő dolgokat írtak össze a „firkász“-ok. Sajnos — hasztalan. A drágaság nő, nő mint a fák, melyekről azt mondják, hogy a jó Isten gondoskodott, hogy az égig ne nőjjenek. Ellenben a drágaság, az maholnap az égig nő. A háboru kitörésével kezdett nőni s azóta folyton és rohamosan nő. A 20 K-ás cipő ma 1000—1200 K, a 100 K-ás ruha ma 3000—3500 K s így tovább. Élelmiszerek, ruházati cikkek, háztartási eszközök, gyógyszerek, szóval elsőrendű szükségletek a békebeli árak 500—1500 szorosán szerezhető be. Az árakkal nőttek a gondok, az elégedetlenségek. A szegény emberek arcán megnöttek és megszapordtak a barázdák, a fizikai és szellemi proletár munkásság nehéz harcot vív az étellel s főleg az utóbbiak szenvednek, nélkülöznek sokat. A szellemi munkásoknak a napokban Kolozsváron megtartott szervezkedő kongresszusán elhangzott panaszok is igazolják ezt s azon, hogy ma már a szellemi munkás is szervezetbe tömörül, s a fizikai munkássághoz hasonlóan kiuzsoráztatása ellen szintén védekezni akar, magának tűrhető megélhetést kíván, nincs mit csodálkozni. A magán alkalmazottak ezrei képviseltették magukat a ko-

lozsvári szervezkedésen, mely megtörtént. A valódi szervezkedés csak ezután következik, mikor is az összes szellemi magán alkalmazottak tagjai lesznek a szervezetnek, amely gondoskodni fog arról, hogy az a szellemi munkás ne havi 300—500 K-ás éhbérért dolgozzék, hanem munkája fejében legalább annyit kapjon, hogy magát és családját el tudja tartani. A drágaság még tovább is nőhet s ezzel számolva, a szervezkedés gyorsan fog befejeződni s célja felé haladni.

Engedély nélkül lehet a román királyságból árukat behozni.

Az „Aradi Hirlap“ írja: A napokban az erdélyi kormányzótanács új rendeletet ad ki, amely eltörli a királyság területéről behozandó áruk behozatali engedélyét. Erről a fontos újtásról, amelyért az aradi kamara folyamodott legelőször, Cosma Virgil kereskedelmi tanácsos így nyilatkozott:

— A kereskedelmi reszort legújabb rendelete értelmében a bejegyzett kereskedők azokat az árucikkeket, melyre iparigazolványuk szól, minden külön engedély nélkül hozhatják be. Kivételt csak azok a cikkek képeznek, amelyek különleges törvények és rendeletek értelmében amugy sem szállíthatók. Ilyenek pl. az egyedárusági cikkek, gyógyszerek. Ezeknek a szállításáról kivételes intézkedések történtek.

— Azoknak a kereskedőknek tehát, akik a régi királyság területéről importálni akarnak, saját érdekükben áll, hogy iparigazolványukat és cégjegyzési kivonatukat legalább hiteles másolatban magukkal vigyék, hogy ellenőrzés esetén igazolhassák magukat. Azokat, akik kereskedői jogosultságukat igazolni nem tudják, s mégis szállítanak, mint jogosulatlan ipartűzőket fogják megbüntetni és az árucikket elkobozzák.

— A kormányzótanács közigazgatási területéről való kivitelnél megkívánt engedélyek a valuta rendezéséig feltétlenül érvényben maradnak. Ezeket az engedélyeket továbbra is a kereskedelmi reszorttól kell kérni. Ilyen szállítási engedélyre azonban csak 17 legfőbb cikk kivitelénél van szükség.

rök, aki a kormány iskolájába jár, hogy — aszongya van egy Afrika ország, ahol akkora élőfánkok vannak, mint egy ház!

— Neköm beszélhetne az a tanító!

— Ilyenökér' köll a gyerököknek idő előtt fölkövetközni? Nem pártolom!

— Magam se.

Nem igen pártolták ott a többi atyafiak se. Hiába dobolta ki a kisbiró másodsor is, harmadszor is. Csak mikor a végrehajtó kezdte járni a falut a birságpénzekért, akkor aztán cifra jókívánságok mellett előkeresgették a bakákat (könyves zacskókat), régi könyveket s azzal az előre föltett jószándékkal, hogy úgy is „kikérjük“, kísérgetni kezdték fölfelé a gyerekeket.

Ősz dereka volt már, mikor Nagypál István is beállított a „kormány iskolájába“. A Jani gyerek ott settenkedett a háta mögött.

— Beszármaztatom ezt a gyerököt is!

Ezzel köszöntötte a tanítót, miközben nagy szakértelemmel széttekintgetve, helyeslőleg bölintgatott a fejével:

— Van itt kis legény fölösen!

Majd egy kis hümmögés után hozzátette:

— Őszt mind tud az óvasni?

— Tud, tud... Hogyne tudna, — így a tanító.

Nagypál István megvonogatta a vállát:

— Ez a gyerök is járt má' vagy két télen, de még most se hajaz a betükhöz!

— Hol járt? Melyik iskolába?

— A mi vallásunkéba! De nem vagyok vele sehogyse kibékülve. Nem is löhet. Má' két könyvet pocsékká tött. Az a Kettőt. Őszt mégis kongó.

— Nehéz a feje.

István gazda kiegyenesítette a derekát.

— Ennek? Hisz iskolát se látott, már is úgy tudta az éneköket, hogy a debreceni kántor se különben!

Összehuzta a vastag szemöldökeit s fontoskodva hozzátette:

— A tanító! A tanító! Ott a hiba!

— Ne mondjon olyat.

— Hogy én ne mondanék? Én? Hát akko' ki beszéljen, ha én se?

Még a nyakát is előrenyújtotta Nagypál István a nagy önérettől s úgy várta a kádenciát.

Hogy a tanító csak a fejét lógatta, István gazda újra felvette a beszéd fonalát:

— Én csak tudom tán, amit tudok. Hisz mindön áldott nap tapasztaltam. Mer' amellet, hogy nyolc hosszú esztendőkön át én kezeitem a harangokat, az iskola is az én gondjaimra volt bízva! Söprögetés, fűtés, miegymás... Az idén kitudtak. Hát jó! Majd möglássuk, mire mönnek. Annyi azonban bizonyos, hogy a harangok nem szólnak olyan tempóra. Nem én mondom, hanem az egész falu. De nem is olyan könnyü mesterség az.

Tudomány köll ahhoz!

A tanító ráhagyta:

— Magam is hallottam már ugy szóbeszéd közben, hogy kigyelmed milyen szépen szólaltatta őket!

Nagypál István arca kiderült. Van igazság a földön! Ha nincs előtte a tanító, meg az a sok gyerek, talán ki is mondta volna, ami a szívét e pillanatban megfeküdte: „Ilyen embör lögyön te belüled is fiam, mint az apád!“ De tartózkodott ennyi sok szem előtt s csak úgy szótlanul simogatta meg a Janika bozontos fejét. Majd bizalmasan odaszólt a tanítónak:

— Engöm kipiszkáltak a hivatalombu', hát én is otthagynom üket!

E pillanatban megkondult a nagyharang.

Nagypál István fölemelte a jobb kezét:

— Na...? Hát ez is harangozás? Mintha kalapáccsal ütnek... De ugy köll nekik!

Izgett, mozgott, a kalapja karimáját sodorgatta, a fejét csóváltgatta:

— Nesztök! Ez a tietök!

Megfogta a Janika kezét:

— Gyere.

S a gyereket betuszkolta az első padba. Hivatalbeli emberek gyerekeinek ott a helye.

— Itt lösz a helyed!

Majd a tanítóhoz fordulva, fölemelte a hangját:

— Hanem azt az egyet kikötöm, hogy megtanítsa a tanító ur ezt a gyerököt, mer' nem akarok vele csufot vallani!

Vizsgálják Középeurópa gazdasági válságát.

Lyon, márc. 4.

A legfőbb tanács közgazdasági és politikai osztálya szombaton egy-egy külön és egy közös ülést tartottak. A gazdasági osztály a Downing-streeten ült össze Lloyd George elnöklété alatt s folytatta a helyzet tárgyalását, hogy tiszta képet alkosson az európai deficitről, az áremelkedésekről, amelyeket a deficit az európai államokban okoz és azokról az orvoslási módokról, amelyeket alkalmazni lehetne.

Középeurópa országainak a helyzetével is foglalkoztak és konstatálták, hogy különösen a németek kalóriákban kevesebb élelmiszert kapnak, mint amennyit a legfőbb tanács szükségesnek tart.

Az ausztriai, magyarországi és lengyelországi helyzetet is gondos tanulmányozás tárgyává tették. Az eszmecse még egy hétfő fog tartani, ha ugyan tovább nem.

A politikai osztály, amely a Foreign Office épületében tartott ülést, a török békeszerződés pontjairól tárgyalt. Gatározatokat is hoztak. Arra a hirre, hogy Ciliciában új örmény mészárlások voltak, Lloyd George azt kívánta, hogy a kérdést azonnal vegyék a tárgyalás alá.

Teljes ülést hívtak össze ebben a tárgyban és intézkedéseket helyeztek kilátásba, hogy azonnal védekezni lehessen. Lehetséges, hogy demarsot fognak intézni erre vonatkozólag a szultánhoz.

NAPI HIREK.

— **Meddig kell még koronában számolni a hivataloknak.** A kormányzótanács hivatalos lapjának egyik legutóbbi száma rendeletet közöl arról, hogy amíg újabb intézkedés nem történik, úgy az erdélyi, valamint a bánáti hivatalok kötelesek koronában számítani. Erre a rendeletre ugyanis az utóbbi hónapokban több közhivatal áttért a lei számításra. A rendelet kimondja, hogy ennek mindaddig nem szabad megtörténnie, amíg a koronát be nem vonják a forgalomból.

A tanító megbiztatta:

— Meg, meg... Már hogyne tanitanám. Nem azért fizet engem az állam. Nem azért ad ezer forintot...

Nagypál István előre nyújtotta a nyakát:

— Ezöret...? Aszongya, hogy egyezer pengőt?

A tanító bizonykodott:

— Annyit!

István gazda hol a tanítóra, hol meg a gyerekekre vetette révedező tekintetét. Nehezen tudta bevenni a nagy szót. Ezer... Egyezer. Föl is kérdezte még egyszer:

— Egy ezöret?

— Annyit!

Megbiccentgette a fejét:

— Nagy piz. Erősen nagy piz! Egy ezör pöngő... Az má' igön! Annyier' má' elhiszöm... A mienk csak négyszázat kap, hát az könnyebben is fogja... De ezör pöngő! Azér' má' muszáj dolgozni!

Azzal kérges tenyerét egész barátságosan parolára nyújtotta a tanítónak. Ép úgy, mint a vásárban valami fontosabb alkunál.

— No, ha így van, hogy egyezör, akkó' egészen ki vagyok békülve...

Elkövetkezett.

Otthon beszámolt az asszonynak:

— Jó helyen hagytam a gyerököt. Most má' lösz belüle valami. Lösz. Az az ezör pöngő egészen megnyugtatót.

— **Törvénytartó napok.** Rendkívüli horderejű törvény életbeléptetését rendelte el most az erdélyi kormányzótanács. Az 1912-ik évi 55-ik magyar törvénycikk 87-ik paragrafusa rendszeresítette az ugynevezett törvénynapokat. Ez azt jelenti, hogy nagyobb falvakban, ahol nincs járásbíró, de amely nagyobb vidék központja, a legközelebbi járásbíróhoz, vagy törvényszék a hónap bizonyos napján egy-egy bírót küld ki és ez a lakosság peres ügyeiben ítélkezik. A községben és környékén kidoboltatják, hogy a bíró mely napon megy ki a faluba és akkorra, akiknek panasza vagy folyamatban lévő, de hosszabb idő óta el nem intézett pere van, a tanukkal egyetemben menjen el a község házában tartózkodó kiküldött járási, törvényszéki vagy táblabíróhoz, aki azonnal kihallgatja a feleket és néhány óra múlva ítéletet is hoz. Ha pedig úgy látják hogy a panasz nem alkalmas ítélkezésre, akkor felvilágosítja a feleket, hogy milyen hatósághoz kell fordulniuk. Ezt a magyar törvényt nem hajtották végre, mivel azonban Erdélyben rendkívül felszaporodtak az el nem intézett perek, a kormányzótanács most rendeletileg léptette életbe.

— **Az ügyvédi képviselő reformja.** A kormányzótanács igazságügyi osztálya a jogszolgáltatás reformjával kapcsolatban reformálja az ügyvédi képviselő mai rendszerét. Most arról értesülünk, hogy az erre vonatkozó rendelet már meg is jelgnek. A rendelet szerint a községek előjáróságához és egyéb közigazgatási hatóságokhoz minden esetben ügyvédi képviselő nélkül adhatók beadványok. Az ilyen beadványokat a községi előjáróság előtt kell aláírni és láttamoztatni. A bírósághoz tartozó ügyekben pedig általános lesz az eddigi panaszfelvételi eljárás, melynek az a lényege, hogy a fél minden ügyében személyesen tehet panaszt.

— **Purim-estély.** Mult számunkban megírtuk, hogy az erdélyi zsidó nemzeti szövetség helybeli csoportja f. hó 6-án a „Central” szálló nagytermében purim-estély rendeztetett. Műsor: 1. Karének. 2. Zongorajáték. 3. Szin-padi tréfa. 4. Vegyes tánc. 5. Kuplék. 6. Szin-padi tréfa. 7. Scenirozott dal. 8. Klasszikus táncok. 9. Magán énekszám. Az estély lefolyásáról jövő számunkban fogunk beszámolni.

— **Tisztítsuk meg gyümölcsfáinkat a hernyóktól.** A szép, napsütéses márciusi napok beálltával felhívjuk a kert- és szőlő-tulajdonosokat, hogy gyümölcsfáikat a káros rovarok álcáitól megtisztítsák. Amint az „Aradi Hírlap”-ból olvassuk, a rendőrség ott szigorú rendeletet adott ki a fák megtisztítására vonatkozólag.

Meghívó.

A „Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság” XLVII-ik ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1920. évi március hó 21-én délelőtt 11 órakor tartja meg saját helyiségében, melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívotnak.

Ha 1920. március hó 21-ikén a t. részvényesek alapszabályszerű számban meg nem jelenének, ez esetben a közgyűlés 1920. évi március hó 28-ikán d. e. 11 órára már most egybehivatik ugyanoda.

Napirend:

1. Közgyűlés megnyitása és a határozatképesség megállapítása.
2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag küldése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek tárgyalása és a mérleg megállapítása.
4. Határozathozatal a tisztajövedelem felosztása iránt és a felmentvény megadása.
5. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

— **A diplomata urak sem ihatnak alkoholt.** A „Le Journal”, jelenti Newyorkból: A washingtoni külföldi nagykövetségek elhatározták, hogy „szárazok” lesznek. Száraznak mondják az amerikaiak az alkohollétküliséget. A területenkívüliség elve alapján ugyanis a nagykövetségekre nem vonatkozik az alkoholtilalmi törvény, Ezen az alapon nagy lett a népszerűségük. Az attasékat folyton zavarták amerikai ismerőseik szeszes italok vásárlási engedélyéért. Engedélyt azonban csak a diplomáciai testületek tagjainak saját használatára szabad kiadni. A nagykövetekek azonban úgy találták, hogy a diplomáciai testületek legfiatalabb tagjaira amerikai ismerőseik olyan presziót gyakorolnak hogy törvénytelen kísérlésekknek aligha ellent tudnak állani s ezért jobb ennek nem tenni ki őket. Így történt, hogy az Egyesült-Államok utolsó „nedves helyét” is szárazság borította be. Lemondottak arról a jogukról, hogy szeszes italt vásárolhatnak.

— **80 százalékos hadinyereségadó.** A pénzügyigazgatóságokhoz most érkezett le a 21092—1919. számú rendelet, mely a Károlyi-kormány törvényét a kormányzótanács területére kötelezőnek mondja ki. A rendelet teljes egészében fentartja a magyarországi rendeletnek intézkedéseit. A százezer korona jövedelmet 20—70 százalékig terjedhető hadinyereségadóval sújtja. Az adót egyszerre fogják 1916. január 1-től kezdődőleg kiírni. A 25 ezer koronát meg nem haladó jövedelemadóval nem terelhető ez lapon, arra a régi adózási törvények rendelkezései vonatkoznak. A Károlyi-kormány által 1919. március 15-én életbeléptetett rendelet szerint a hadinyereségnek tekintendő jövedelem 80 százalékát az állam veszi el adóba, ha a nyereség a 100 ezer koronát meghaladja. A hadinyereségadót 1916. január 1-től visszamenőleg kell kivetni. Ezt a pénzügyigazgatóság a rendelkezésére álló adatok felhasználásával végzésileg veti ki. A régi kivetési iratokból megállapítható az adóalap, melynek révén új adókivetést készít és a hadinyereségadóval terhelhető részéről már befizetett adótt ebből leszámítva, a különbözetet úgy a magánosokon, mint a részvénytársaságokon felhajtja.

— **A sakk világbajnokainak párviadala.** A sakk világmestere már husz év óta a német Lasker, aki 1913. évben Oroszországban ismételten legyőzte Capablanca amerikai mestert. Capablanca most kihívta Laskert és az lesz a győztes, aki előbb nyer nyolc játszmát. Klubok és városok pályázhatnak a verseny helyények elnyerésére, de kötelesek a győzőnek nyolcezer dollár jutalmat előre letenni. Koronában többet jelent ez az összeg egy milliónál.

— **Lelővik a fatolvajokat.** Macri tábornok, a C. F. R. központi vezérigazgatója rendeletet adott ki, kögy a fa- és szénszállítmányokat kísérő katonák azokra, akik a vasúti kocsikból utkozben szenet vagy fát akarnak lopni, löjjenek rá.

— **A világ legnépesebb városa.** A legutóbbi népszámlálás szerint New-York városának lakossága 8 millió lelket számlál. London tehát népesség dolgában a második helyre került.

— **Uj mosó- és vasaló-intézet Szászvároson.** Szászvároson eddig sok nehézségbe ütközött a fehérenemű tisztítása, vasalása s így nem csoda, ha egy ilyen ujonnan megnyilt üzletet örömmel üdvözöl a közönség. Rosengarten Herinanné nyitott egy ilyen intézetet az Ország-uton levő Koválsik-féle házban. Amint értesültünk, az intézet olcsó árakkal dolgozik.

— **Dr. Tincu Aurel** belgyógyászati és fogorvosi rendelő. Rendel: 9—1-ig és 2—5-ig. Malom-utca 3. szám, (saját ház).

— **Büntetés a nem-szavazásért.** (Magyarországi rendelet.) Az „Aradi Hírlap” írja: A magyar hivatalos lap egyik utóbbi számában érdekes rendeletet közöl, amely szerint a belügyminiszter mindazokat, akik a nemzetgyűlési választójogukat igazolatlanul nem gyakorolták, pénzbírsággal sújtja. A járásbíróknak jegyzéket kell készíteni a szavazásban részt nem vettekéről s ezek ellen szavazási kötelezettség elmulasztása miatt büntető parancsot bocsátanak ki. A büntetés 500—2000 K, s az 1919. évi állami egyenes adó 5 százaléka. A járásbírók ezenkívül minden egyes esetben megvonják a legközelebbi törvényhozási választásokra a választói és választhatósági jogot.

— **Felhívás az erdélyi ujságírókhoz.** Az „Ujvilág” írja: Annak idejéig hirt adtunk arról, hogy a bukaresti ujságírók akciót indítottak a Nagyromániában dolgozó összes ujságírómunkások megszervezésére. A kolozsvári ujságírószakszervezet azonban nem látta célravezetőnek hogy a bukarestiekkel együtt történjék meg ez a szervezkedés s éppen azért mi is alávétjük magunkat a szakszervezet álláspontjának és közöljük azt a felhívást, amit a szakszervezet ma adott ki. A felhívás így szól: Kartársak! A Budapesttől való elszakadás minden szervezkedés nélkül hagyta a kormányzótanács területén dolgozó hivatásos ujságírómunkásokat. A kolozsvári sajtó hivatásos ujságírómunkásai azonnal felismerték a szervezatlenségben rejlő veszedelmet és még a múlt év április havában szakszervezetbe tömörültek és kiharcolták a tisztességes megélhetéshez szükséges létminimumot a maguk számára. Az erdélyi és bánáti szakszerve-

teknek szövetségekre tömörülése most van alakulóban. Nekünk is haladéktalanul ki kell építenünk a magunk szervezetét. Szabadszervezet helyett szakszervezetet alakítottunk, mert gazdasági harcunk szempontjából ez a megfelelőbb szervezkedési forma, mint azt nálunk az egyéves gyakorlat fényesen beigazolta. Ezután is felhívjuk a vidék hivatásos ujságírómunkásait, hogy lakóhelyükön kolozsvári mintára szervezkedjenek meg és a szövetséghez való csatlakozásukat ide előkészítés céljából mielőbb jelentsék be. Egy alakuló kongresszus határidejéig a husvéti ünnepeket óhajtánók kitűzni. E felhívásunkkal egyidejűleg megküldjük postán kollektív szerződésünket, melynek utmutatásai alapján a helyi szervezet mindenütt képviselhető lesz. — Egyik kolozsvári lapban megjelent ama hirt, hogy a bukaresti egyesületekkel keresnők a csatlakozást, meg kell egyúttal cátoznunk, mert azok a régi VHOSZ. rendszere szerint működnek, amelyeknek mi már a múltban magunkon tapasztalhattuk előnytelenységét. Mi szellemi munkások csak a fizikai munkássággal karöltve szolgálhatjuk a felvilágítás, a haladás, a produktív munka szent ügyét és biztósíthatjuk munkánk tisztességes értékelését. Kérjük ezt a felhívást minden napilapban közzétenni. Sikert kívánunk a munkálatokhoz. Kartársi tisztelettel a Kolozsvári Ujságírómunkások Szakszervezete.

— **Kényszerkölcsönt bocsájt ki Magyarország.** A „Neues Wiener Journal” jelent Budapestről: A magyar kormány kényszerkölcsön kibocsájtása tervével foglalkozik. Mihelyt a békeszerződés ratifikálva lesz, benyújtják a javaslatot a kölcsön módozataira vonatkozólag. A pénz lebélyegzéséről és a devalvációról forgalomba került hírek nem felelnek meg a valóságnak.

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat beküldeni, előfizetéseiket postafordultával megújítani sziveskedjenek, mert ellenesetben — legnagyobb sajnálatunkra bár — kénytelenek leszünk lapunk további küldését jelen számmal beszüntetni.

Kiváló tisztelettel:

A kiadóhivatal.

Kertet keresek bérbe. Ajánlatok Főtér 28. szám alá. 116 1—2

Egy jó házból való fiú timár-tanoncnak azonnal felvétetik Wolff Róbert timár mester urnál Szászvároson. 114 1—4

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” könyv- és papirkereskedésébe egy tanuló, ki magyarul, németül és románul beszél, azonnal felvétetik.

KÖNIG KÁROLY

*** szoba-, cim- és épületfestő. ***

Elvállal butor- és szobafestést, valamint címtáblákat izléses kivitelben és szolid árban készít.

115

1—3

Szászváros, Patak-tér 7. sz.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.

Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság

Ajánlja dúsan felszerelt papir-raktárát u. m.: eljegyzési- és esküvői-kártyáit, diszes kiállítású meghívóit, névjegyeit, valamint falragaszait

Mindennemű irodalmi-művek iskolai és irodai írószerek, hivatalos és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerekkereskedés

A Szászváros és Vidéke kiadóhivatala